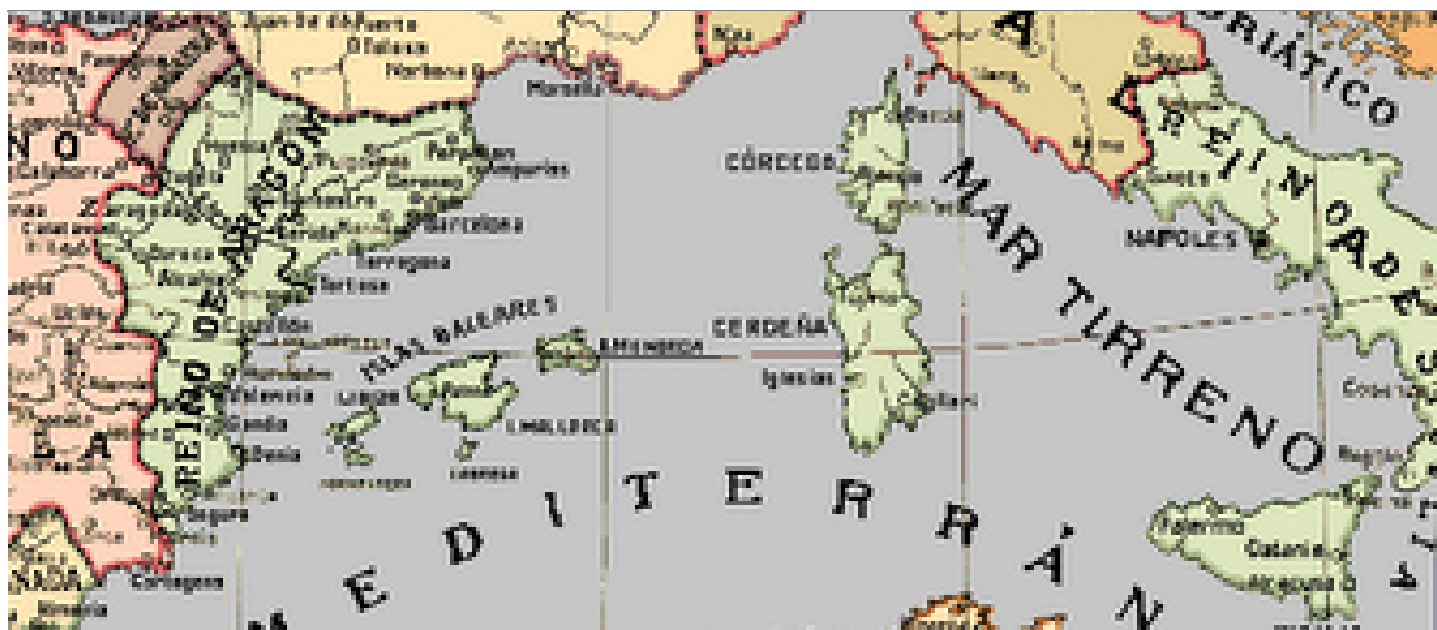

Una passejada per la Roma dels Della Rovere

Autor: Pep Comajuncosa

Data de publicació: 16-05-2012

L'estiu passat En Pep Comajuncosa se'n va anar a Roma i va fer un cop d'ull a l'església de San Pietro in Vincole, on reposen els cossos de la família Della Rovere, perquè també sospitava que podien ser Rovira. Aquí teniu el resultat d'aquella passejada.

L'estiu passat vaig passar uns dies de vacances a Roma. Hi vaig anar amb la família i va ser un viatge bàsicament turístic.

De tota manera, em vaig poder escapar una estona a l'església de San Pietro in Vincole, la de la família Della Rovere, per provar de veure alguna cosa. La veritat és que va haver de ser una visita ràpida, però, tot i així, no em vull estar de comentar algunes coses:

1) En alguns casos el cognom ROVERE apareix, en làpides i inscripcions llatines, escrit com RVVERE. Em sembla que, de vegades, en italià la "e" al final de paraula es pot pronunciar com la vocal neutra. És una qüestió a comprovar, però, si fos així, tindríem que a aquesta gent els deien Ruvera.

2) Addicionalment, les gramàtiques de la llengua napolitana esmenten que a la regió nord-oest de l'antic regne, la més propera a Roma, sovint la vocal "e", quan és aguda es pronuncia "i". Si tenim en compte que els catalans que arribaven al vaticà sovint ho feien després d'haver tingut càrrecs al regne de Nàpols, l'inscripció RUVERE es pronunciaria pels qui la van fer, directament com a Ruvíra.

3) A part de membres de la família Della Rovere, hi ha el sepulcre d'en Nicolau de Cusa (això que podria indicar que en Nicolau Cossa i els Rovira estaven emparentats).

4) Al llistat de cardenals titulars de l'església, lògicament hi apareixen Giuliano della Rovere (1471-1503) i Francesco della Rovere (1467-1471). L'antecesor d'aquest és Nikolaus von Cusa (1449-1467) i el seu antecessor un tal Juan de

Cervantes (1426-1447). A la xarxa trobo que suposadament amb anterioritat era arxidiaca de Sevilla i va ser escollit cardenal pel Papa Martí V el mateix 1426. Sigui això cert o no, probablement seria un Servent. Tindríem una mostra més que l'església era titularitat de famílies "spanyoles" ja des de començament del segle XV.

5) També hi ha enterrats el pintor-escultor Antonio Pallaiuolo i el miniaturista Giulio Clovio (a la xarxa diu que era amic del Greco).

6) Malauradament, no vaig poder entrar a l'església de Santa Maria de Montserrat (era tancada el dia en qüestió). Es troba a la Via Montserrat, carrer important a la part antiga-medieval-renaixentista de la ciutat. L'altra església important del carrer és S. Girolamo (St. Jeroni). Encara avui hi ha un gran cartell a l'entrada de la primera amb els escuts del vaticà i el constitucional d'Espanya dient que és l'església nacional d'Espanya a Roma. Això sí: amb un curiós canvi de nom "Iglesia de Santiago y Montserrat".

7) Dos cents metres més avall comença el call jueu. Segons les guies, el més gran de l'Europa medieval. Hi ha una gran sinagoga (engrandida posteriorment). El carrer que porta a l'entrada d'aquesta i que sembla un dels eixos centrals del call jueu encara es diu avui Via Catalana.

Una visita ràpida a la Roma medieval i renaixentista fa evident que la presència catalana a la Roma de l'època va ser molt important i anava molt més enllà de la mera presència de la família Borja. Malauradament, però, amb unes poques excepcions, manquen estudis a fons d'aquesta presència. I també de les profundes relacions polítiques, econòmiques, culturals i artístiques que per força hi hauria entre els regnes de la Corona catalano-aragonesa i els diferents territoris italians. Tota una història per estudiar i escriure.

Pep Comajuncosa